

(३४१) तन्निष्पत्तिः परिन्यासः

यथा तत्रैव ।

“सञ्चहुजभ्रमितचण्डगदाभिघात-

संचूर्णितोरुयुगलस्य सुयोधनस्य ।

स्थानावनद्धघनशोणितशोणपाणि-

रुत्तंसयिष्यति कचांस्तव देवि भीमः” ॥

अत्र उपक्षेपो नाम इतिवृत्तलक्षणस्य काव्याभिधेयस्य सङ्क्षेपेणोपक्षेपणमात्रं । परिकरस्तस्यैव बज्जलीकरणं । परिन्यासस्ततोऽपि निश्चयापत्तिरूपतया परितो हृदये न्यसनमित्येषां भेदः । एतानि चाङ्गानि उक्तेनैव पौर्वापर्येण भवन्ति । अङ्गान्तराणि त्वन्यथापि ॥

(३४२)

गुणाख्यानं विलोभनं ।

यथा । “तत्रैव द्रौपदी । नाथ किं दुष्करं तए परिकुविदेन” * ॥ यथा वा मम चन्द्रकलायां चन्द्रकलावर्ष्मने । “सेयं तारुण्यस्य विलास इत्यादि” । यत्तु शाकुन्तलादिषु “ग्रीवा भङ्गाभिराममित्यादि” मृगादिगुणवर्णनं तदीजार्थसम्बन्धाभावान्न सन्ध्यङ्गं । एवमङ्गान्तराणामप्युक्तं ॥

(३४३) सम्प्रधारणमर्थानां युक्तिः

यथा वेण्यां सहदेवो भीमं प्रति । “आर्य्य किं महाराज-

* नाधेति । नाथ किं दुष्करं त्वया परिकुपितेन ॥ सं० ॥ टी० ॥